

Typografia: Before it's too late

Copyright 1994 Robert J. Ackerman and Susan E. Pickering.
Published under arrangement with Health Communications Inc.,
Deerfield Beach, FL, USA.

Copyright for the Polish edition by

Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2002

152.9

Wydanie pierwsze w języku polskim

Tłumaczenia polskojęzyczna: Anna Złierska

Korekta: Beata Iwicka

Projekt okładki: Agnieszka Żelazka

Skład: Piotr Złocz

Wydawnictwo Psychologiczne, ul. Słowackiego 11, 80-200 Gdańsk, tel. 58 320 11 11, fax 58 320 11 12, e-mail: wpy@wp.gda.pl

Druk: Stella Maria

ul. Kaszubska 54/55

Gdańsk

Wydawnictwo Psychologiczne

80-200 Gdańsk, ul. Słowackiego 11, tel. 58 320 11 11, fax 58 320 11 12

e-mail: wpy@wp.gda.pl

Spis treści

Wstęp.....	11
Podziękowania	13
Rozdział 1	
Przemoc w związkach	14
Czy jesteś ofiarą przemocy partnera?	18
Rodzaje nadużyć	19
Przemysł te słowa	22
Rozdział 2	
Kobiety w potrzasku	23
Charakterystyka współzależnienia	24
Nadmierna kontrola	26
Przemysł te słowa	29
Rozdział 3	
On trochę pije i często bije	30
Problem alkoholowy i przemoc w małżeństwie	31
Podwójny problem, jeden skutek	34
Przemysł te słowa	38
Rozdział 4	
Dlaczego nie odeszłam?	
Jest tyle powodów	39
Pochodzenie	39
Lęk	41
Zależność	42

Zaprzeczanie	43
Brak wsparcia	44
Izolacja.....	46
Oczekiwania społeczne	48
Brak gwarancji bezpieczeństwa	49
Wyuczona bezradność.....	50
Ona go kocha.....	52
Ona wciąż ma nadzieję, że on się zmieni.....	53
Przemyśl te słowa	58

Rozdział 5

Wpływ nadużywania

alkoholu na rodzinę	59
Faza pierwsza – reaktywna	60
Faza druga – aktywna.....	67
Faza trzecia – alternatywna	69
Faza czwarta – zjednoczenie rodziny	71
Przemyśl te słowa	74

Rozdział 6

Syndrom upadłego anioła:

kobiety i alkohol.....	75
Donna: przemoc, środki przeciwbólowe i alkohol	77
Przeszkody w leczeniu.....	79
Potrzeby terapeutyczne.....	80
Przemyśl te słowa	83

Rozdział 7

Pokonać lęk.....

Dlaczego nie mogę poprosić o pomoc	87
Przemyśl te słowa	95

Rozdział 8

Pomoc dla ofiar przemocy .....

Schroniska dla kobiet	96
-----------------------------	----

Grupy kobiece	98
Opieka społeczna	98
Prawnicy.....	99
Przyjaciele i rodzina	100
Potrzebne ci wsparcie	102
Przemyśl te słowa	107

Rozdział 9

Potrzeba pomocy w problemie alkoholowym .....

Alkohol: magiczny lek.....	109
W oczekiwaniu na trzeźwość.....	110
Przerwij izolację.....	111
„Nie obwiniaj mnie”	111
Domowe sposoby.....	111
Debata nad definicją	111
Poznaj fakty dotyczące alkoholizmu	112
Pogódź się z rzeczywistością.....	112
Pułapka świadomości.....	113
Znajdź zdrowe otoczenie.....	114
Przyłącz się do Al-Anon.....	115
Przemyśl te słowa	118

Rozdział 10

Co z dziećmi? .....

Przemoc wobec rodzica, przemoc wobec dziecka	120
Dzieci alkoholików	122
Jak możesz im pomóc	125
Przemyśl te słowa	131

Rozdział 11

Czego się spodziewać, kiedy on szuka pomocy.....

Proces jego zmian	133
Zrozumienie konsekwencji.....	136
Kiedy pomaganie mu jest dla ciebie zbyt trudne	138
Przemyśl te słowa	139

Powrót do zdrowia: jak rozpoznać jego oznaki	140
Cyrk.....	140
Twój powrót do zdrowia.....	141
Czym jest powrót do zdrowia?.....	142
Jak poznać, kiedy następuje poprawa.....	144
Czujesz poprawę, kiedy możesz cieszyć się życiem.....	144
Przemyśl te słowa.....	151
Bibliografia	152
Gdzie szukać pomocy	154

Wstęp

Jest cudowny letni dzień, ale twarz tej niezwykle pięknej kobiety wyraża martwość i pustkę, które zdradzają trudną do zniesienia samotność, wyzierającą spod delikatnych rzęs i promiennego uśmiechu.

Rebecca Harding Davis

Swiadomość, że pora wyzwolić się ze związku opartego na przemoc, może być zdrową reakcją. Zbyt długie czekanie jest ryzykowne. Wiele kobiet płaci wysoką cenę za zwłokę. Prasa podaje liczne przykłady przestępstw dokonywanych na kobietach przez ich agresywnych partnerów. Możliwość skorzystania z pomocy nie rozwiązuje sprawy. Każde zerwanie jest trudne, ale zerwanie związku opartego na nadmiernej kontroli może wydawać się niemożliwością. Mimo to wiele kobiet zaczyna uświadamiać sobie możliwość zmiany swojej sytuacji – w związku lub poza nim – zaczynają bowiem rozumieć, że życie w ciągłym strachu nie jest życiem. Związki oparte na przemoc i nadmiernej kontroli rodzą lęk. Im bardziej lęk narasta, tym trudniej o dokonywanie racjonalnych wyborów. Kiedy związek między dwojgiem ludzi osiąga punkt krytyczny, sytuacja zwykle gwałtownie się pogarsza. Znika zaufanie, emocje wymykają się spod kontroli, rodzi się poczucie klęski i ludzie zaczynają kwestionować własną poczytalność oraz powody, dla których zawarli związek. Sytuacja ta dotyczy szczególnie osób żyjących z partnerami nadmiernie kontrolującymi, którzy dopuszczają się różnego typu nadużyć. Żyjąc z osobą, która stosuje przemoc wobec ciebie lub innych ludzi albo nadużywa substancji uzależniających, nie pozwala ci pozostać jedynie obserwatorem. Chcesz czy nie, zostajesz uwikłana. Jeśli ty sama lub ktoś, kogo kochasz, doświadcza przemoc fizycznej, seksualnej, emocjonalnej lub psychicznej w związku, to ta książka jest przeznaczona właśnie dla ciebie. Nie wszystkie ofiary przemoc reagują w taki sam sposób. Wiele kobiet podejmuje roz-